

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ 2018

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Cēpheus et Cassiope Andromedam filiam habent. Cassiope, superba formā suā, cum Nymphis se comparat. [...] Perseus hastā beluam delet et Andromedam liberat. Cēpheus, Cassiope et incolae Aethiopiae valde gaudent.

.....
Multos in illis locis agros possidēbat. Silius animum tenerum habēbat.

.....
Serēnā nocte subito luna defecerat; ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat.

.....
Tum terror Cassium concussit et e somno eum excitāvit.

.....
Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: «Supervacaneae, nē dicam ineptae, legationis ministri, narrāte Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperāre quam ipsum fieri locuplēm; et mementōte me nec acie vinci nec pecuniā corrumpi posse».

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των παραπάνω κειμένων.

Μονάδες 40

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

filiam : τη δοτική του πληθυντικού αριθμού

incolae : την ίδια πτώση στον άλλον αριθμό

illis : τη γενική του ενικού αριθμού στο ίδιο γένος

agros : την ονομαστική του ενικού αριθμού

exercitus : την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού

pondus : τη γενική του ενικού αριθμού

eo : την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος

ipsum : τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος

acie : τη γενική του ενικού αριθμού.

Μονάδες 10

B1β. multos: να σχηματίσετε τους τρεις βαθμούς του επιρρήματος.

tenerum: να γράψετε τον υπερθετικό βαθμό του επιθέτου στην ίδια πτώση, στον ίδιο αριθμό και στο ίδιο γένος.

magnum: να γράψετε τον συγκριτικό βαθμό του επιθέτου στην ίδια πτώση, στον ίδιο αριθμό και στο ίδιο γένος.

Μονάδες 5

B2α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

habent: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή

comparat: το σουπίνο στην αφαιρετική πτώση

delet: τη γενική του γερουνδίου

possidēbat: τη μετοχή του μέλλοντα (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο του ρήματος για το γένος, τον αριθμό και την πτώση)

defecerat: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα στη μέση φωνή

amiserat: το β' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στη μέση φωνή
concussit: τη μετοχή του ενεστώτα (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο του ρήματος για το γένος, τον αριθμό και την πτώση)

fieri: το γερουνδιακό στη γενική του ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος

posse: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα.

Μονάδες 9

B2β. uteretur: να γράψετε το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής όλων των χρόνων (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο του ρήματος, όπου είναι αναγκαίο).

Μονάδες 6

Γ1α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις στο τετράδιό σας:

filiam: είναι..... στο

formā: είναι..... στο

risu: είναι..... στο

Μονάδες 6

Γ1β. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική στις παρακάτω προτάσεις:

«**exercitus fiduciam amiserat**» (μονάδες 3)

«**cum ad eum magnum pondus auri [...] attulissent (illi)**» (μονάδες 4).

Μονάδες 7

Γ1γ. «Serēnā nocte»: να αναδιατυπώσετε τον προσδιορισμό του χρόνου, ώστε να εκφράζεται διάρκεια.

Μονάδες 2

Γ2α. «cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent»: να αναδιατυπώσετε την πρόταση, ώστε ο ιστορικός διηγηματικός **cum** να δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν.

Μονάδες 2

Γ2β. «malle»: να εντοπίσετε το υποκείμενο του απαρεμφάτου (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε την πτώση του (μονάδες 2).

Μονάδες 3

Γ2γ. «ut eo uteretur»: να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 2) και να δηλώσετε τη συντακτική λειτουργία της (μονάδα 1).

Μονάδες 4

Γ2δ. «ut eo uteretur»: να δηλώσετε τον σκοπό με σουπίνο σε αιτιατική (μονάδες 2) και με τη χρήση των προθέσεων *causa* (μονάδες 2) και *ad* (μονάδες 2).

Μονάδες 6

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο Κηφέας και η Κασσιόπη έχουν την Ανδρομέδα κόρη. Η Κασσιόπη, περήφανη για την ομορφιά της, συγκρίνει τον εαυτό της με τις Νηρηίδες. Ο Περσέας σκοτώνει το κήτος με το δόρυ και ελευθερώνει την Ανδρομέδα. Ο Κηφέας, η Κασσιόπη και οι κάτοικοι της Αιθιοπίας χαίρονται πάρα πολύ.

.....
Σε εκείνα τα μέρη είχε στην κατοχή του πολλά αγροκτήματα. Ο Σίλιος είχε ευαίσθητη ψυχή.

.....
Μια ξάστερη νύχτα, ξαφνικά έγινε έκλειψη σελήνης· τρόμος έπιασε τις ψυχές των στρατιωτών από το ξαφνικό φοβερό θέαμα και ο στρατός έχασε την αυτοπεποίθησή του (το ηθικό του).

.....
Τότε τρόμος συντάραξε τον Κάσσιο και τον σήκωσε από τον ύπνο.

.....
Γιατί όταν του έφεραν πολύ χρυσάφι, σταλμένο από το δημόσιο ταμείο, για να το κάνει ότι θέλει, μαλάκωσε το πρόσωπό του γελώντας και αμέσως είπε: «Μέλη αυτής της περιττής, για να μην πω ανόητης πρεσβείας, πείτε στους Σαμνίτες ότι ο Μάνιος Κούριος προτιμά να εξουσιάζει τους πλούσιους παρά να γίνει ο ίδιος πλούσιος· και θυμηθείτε πως εμένα ούτε στη μάχη μπορούν να με νικήσουν ούτε με χρήματα να με διαφθείρουν.

B1α. filiabus
incola
illius
ager
exercitus
ponderis
ea
ipsis
aciei

B1β. multum-plus-plurimum
tenerrimum
maius

B2α. habuisti
comparatu
delendi
possessurus
deficeris/re
amittimini
concutiens
faciendae
potuerint

B2β. uteris/re
utebaris/re
uteris/re
usus es
usus eras
usus eris

Γ1α. filiam: είναι κατηγορούμενο στο αντικείμενο **Andromedam**
forma: είναι αφαιρετική της αιτίας στο **superba**
risu: είναι αφαιρετική του μέσου στο **solvit**

Γ1β. «Fiducia (ab) exercitu amissa erat»

Γ1γ. serenam noctem

Γ2α. «cum ad eum magnum pondus auri publice missum afferent»

Γ2β. Manium Curium= υποκείμενο του απαρεμφάτου **malle**. Βρίσκεται σε πώση αιτιατική, καθώς έχουμε ετεροπροσωπία. Ως υποκείμενο του ρήματος **narrate** εννοείται το **vos**.

Γ2γ. Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση εκφέρεται με υποτακτική όπως όλες οι τελικές, χρόνου παρατατικού γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (**assulissent-dixit**) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν. Ισχύει η ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων. (Συγχρονισμός στη κύρια με τη δευτερεύουσα πρόταση). Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού.

Γ2δ. eo usum
(eo) utenti causa
ad utendum (eo)